

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Adresată: Domnului Radu-Dinel MIRUȚĂ, viceprim-ministru, ministru al Apărării Naționale

De către: Deputat Alexandru BORDIAN, membru al Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării

Circumscripția: nr. 18 Galați

Obiectul întrebării: *Fabricarea și lansarea în spațiu a unui satelit românesc neexperimental pentru scopuri civile, comerciale, guvernamentale și militare/de securitate.*

Domnule viceprim-ministru și ministru al Apărării Naționale,

În contextul declarațiilor recente pe care le-ați formulat în spațiul public, potrivit cărora România trebuie să își consolideze capacitățile de comunicații strategice și de culegere a informațiilor, inclusiv prin recurgerea la soluții satelitare moderne, consider necesar să aduc în atenția dumneavoastră o temă de importanță strategică majoră pentru securitatea națională, autonomia decizională și dezvoltarea economică a României: deținerea unui satelit artificial românesc propriu, neexperimental, cu utilizări multiple – civile, comerciale, guvernamentale și militare.

La nivel global, liderii în domeniul deținerii de sateliți artificiali sunt Statele Unite ale Americii, Federația Rusă, Republica Populară Chineză, Regatul Unit, Japonia și India. În Uniunea Europeană, numeroase state dispun deja de astfel de capacități, inclusiv state cu economii comparabile sau chiar inferioare României. În imediata vecinătate extinsă a țării noastre, mai multe state non-UE – precum Israelul, Turcia sau Ucraina – au înțeles importanța strategică a spațiului cosmic și au investit consecvent în dezvoltarea propriilor sisteme satelitare.

România, deși este o țară cu tradiție în domeniul aerospațial și cu resursă umană înalt calificată, nu deține în prezent niciun satelit artificial operațional, cu utilizare reală în

sprijinul intereselor naționale. Singura experiență notabilă rămâne microsatelitul experimental Goliat, lansat în anul 2012, cu un caracter preponderent educațional, urmat de proiectul RoBiSat, amânat pe termen nelimitat.

Agencia Spațială Română (ROSA), înființată în anul 1991 și aflată în prezent în subordinea Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, are printre obiectivele sale fundamentale reprezentarea intereselor României în relațiile internaționale din domeniul spațial și coordonarea cercetării aplicative cu impact economic și strategic. Cu toate acestea, progresele concrete în direcția dezvoltării unei capabilități satelitare naționale rămân limitate.

Potrivit unor declarații publice ale conducerii ROSA, industria sateliților reprezintă la nivel internațional unul dintre cele mai profitabile domenii, cu randamente economice semnificative și cu efecte de multiplicare asupra economiei naționale, cercetării, inovării și securității.

Un exemplu relevant îl constituie Ucraina, care, deși are un PIB aproximativ la jumătate față de cel al României, a reușit să fabrice și să lanseze în spațiu satelitul Sich-2-30, cu utilizări complexe, inclusiv în domeniul securității și apărării, și are planificată extinderea rapidă a constelației sale satelitare.

În acest context, declarațiile dumneavoastră recente privind interesul Ministerului Apărării Naționale pentru soluții satelitare proprii sau achiziționate creează așteptarea legitimă a unei clarificări oficiale privind viziunea strategică a Guvernului României în acest domeniu esențial.

Având în vedere cele prezentate mai sus și ținând cont de dubla dumneavoastră calitate de vicepremier al României, având în aria competență chestiuni de apărare și securitate, și ministru al Apărării Naționale, vă rog respectuos să îmi comunicați:

1. Care este poziția oficială a Guvernului României și, respectiv, a Ministerului Apărării Naționale cu privire la necesitatea și oportunitatea fabricării și lansării în spațiu a unui satelit românesc neexperimental, destinat utilizărilor civile, comerciale, guvernamentale și militare/de securitate, în contextul actualelor riscuri de securitate regională și al dependenței României de infrastructuri satelitare externe.
2. Dacă, în evaluarea Ministerului Apărării Naționale, România dispune sau poate dezvolta într-un termen rezonabil capacitățile tehnice, industriale și umane necesare pentru fabricarea unui astfel de satelit pe teritoriul național, eventual în cooperare cu Agenția Spațială Română, mediul universitar și industria de apărare.
3. Dacă este avută în vedere inițierea unui proiect satelitar comun, fie în cadrul Uniunii Europene, fie în parteneriat strategic cu alte state, inclusiv cu Republica Moldova, stat

înrudit cu România, în scopul consolidării securității regionale și al cooperării instituționale.

4. Care sunt, potrivit datelor disponibile la nivelul Guvernului, costurile anuale totale estimate ale serviciilor satelitare utilizate în prezent de instituții publice și entități private din România și în ce măsură deținerea unui satelit propriu ar putea reduce aceste costuri sau ar genera beneficii economice și strategice pe termen mediu și lung.
5. Care este evaluarea dumneavoastră privind impactul economic, financiar, tehnologic și de securitate al unui asemenea proiect și în ce interval de timp ar putea fi recuperate fondurile investite.

Orice alte informații relevante referitoare la acest subiect vor fi binevenite.

Vă rog să îmi transmiteți răspunsul în scris, în termenul legal.

Cu respectul cuvenit,

Deputat Alexandru BORDIAN,
circumscripția nr. 18 Galați